

Den eksistentielle odysse

— forundring & forvandling mellem MYTHOS & LOGOS —

Gæsteforelæsning om 'myto-filosofisk praksis' og 'det myto-filosofiske liv'

Anvendt Filosofi / BA — 3. semester: Filosofisk Dialog og Vejledning
Aalborg Universitet: Torsdag d. 12. oktober 2023 / kl. 10.15-14.15

v / cand.phil. i filosofi Mads Højmark

www.linkedin.com/in/hoejmark

www.thaumas.dk

SPØRGSMÅL 1: Hvilke almenmenneskelige temaer o. lign. øjner I hér?

SPØRGSMÅL 2: Hvilke filosofiske termer o. lign. associerer I til hér?

* * *

"Det var ham, der så Dybet, jordens fundament, /
der kendte vejene og forstod alt: /
Gilgamesh så Dybet, jordens fundament, /
han kendte vejene og forstod alt.

Han besøgte tronsalene i øst og i vest, /
og fik al visdom i verden. /
Han så det skjulte, afdækkede det gemte /
og kom hjem med en historie fra tiden før Flodbølgen. /
Han fulgte udmattet de lange veje, men fandt ro /
da han nedfældede sine prøvelser på en stele."

* * *

KILDE: Det babyloniske helteedigt *SHA NAQBA IMURU*, ca. 2100 fvt. (Sophus Helles oversættelse, 2021)

Program

- OMBORDSTIGNING: Program og præsentation ←
- Det myto-filosofiske krydsfelt — thauma & thaumazein
- Narration & refleksion, symbol & begreb, mythos & logos
- FROKOST
- Mit udgangspunkt, mine pejlemærker og min praksis
- Myto-filosofisk thaumatorium
- LANDGANG: Opsamling og ressourcer

Om mig

- Cand.phil. i filosofi fra SDU (2003)
- Efteruddannet inden for bl.a. HR, coaching og procesfacilitering
- Individuelt EMCC-akkrediteret samtalepraktiker
- Ejer af THAUMAS Eksistens & Undren
- Chefkonsulent i Djøf inden for karriere og arbejdsliv
- Bestyrelsesmedlem i Dansk Selskab for Filosofisk Praksis
- Medlem af Det Regenerative Råd / Center for Regenerativ Filosofi
- Ambassadør for Philosophical Health International
- Opvokset på Fyn, nu bosat på Frederiksberg — gift med Rikke og far til Siri

Hvordan det hele begyndte (for mig):

En passion.
Og en frustration.

Eller:

"Høj Spænding mellem to Poler. Kan kun forløses i Kunst."

Martin A. Hansen: dagbog / d. 5. marts 1947

Indledende egenrefleksion

- Hvad fylder for dig/hvad er du optaget af for tiden (f.eks. ift. dit studie- og privatliv, dine øvrige engagementer osv.)?
- Hvad har gjort indtryk på dig fornyelig?
- Hvorfor/hvordan er det, der fylder og/eller har gjort indtryk på dig, vigtigt/væsentligt? Hvilken betydning har det?

Program

- OMBORDSTIGNING: Program og præsentation
- Det myto-filosofiske krydsfelt — thauma & thaumazein ←
- Narration & refleksion, symbol & begreb, mythos & logos
- FROKOST
- Mit udgangspunkt, mine pejlemærker og min praksis
- Myto-filosofisk thaumatorium
- LANDGANG: Opsamling og ressourcer

Hvordan det hele begynder/begyndte
(ifølge Platon og Aristoteles):

den store undren

= de facto:

et "myto-filosofisk krydsfelt"

ARCHE PHILOSOPHIAS

“At undre sig [*to thaumazein*], det hører i høj grad med til at være filosof. Det er netop det, der er begyndelsen til filosofi [*arche philosophias*], og den, der sagde, at Thaugas havde Iris til datter, han har sikkert fået rigtigt fat på det familieforhold.”

* * *

Platon: *Theaitetos*, 155D

(Fritz S. Pedersens oversættelse, 2009)

DIA TO THAUMAZEIN

"[...] både nu og dengang begyndte mennesker
at filosofere på grund af undren [*dia to thaumazein*]"

* * *

Aristoteles: *Metafysik*, 1. bog, 982b

(Michael Vernersens oversættelse fra 2021)

PHILOMYTHOS & PHILOSOPHOS

"[...] når man bringes i vildrede [*ho aporon*] og undres [*thaumazon*], vil man anse sig selv for uvidende; derfor er også myteelskeren [*philomythos*] på sin vis en visdomselsker [*philosophos*], for myten er sammensat af det forunderlige [*ek thaumasion*]

* * *

Aristoteles: *Metafysik*, 1. bog, 982b

(OBS: Dette er min egen version af passagen)

Fast vending hos HESIOD & (især) HOMER

THAUMA IDESTHAI

("et under at skue")

— mødet med Det Andet / Den Anden —

* * *

KILDER: *Theogonien* • *de homeriske heltedigte (Iliaden og Odysséen)* • *de homeriske hymner*

LITTERATUR: *Thauma Idesthai. The Phenomenology of Sight and Appearance in Archaic Greek* (R. Prier, 1989)

Program

- OMBORDSTIGNING: Program og præsentation
- Det myto-filosofiske krydsfelt — thauma & thaumazein
- Narration & refleksion, symbol & begreb, mythos & logos ←
- FROKOST
- Mit udgangspunkt, mine pejlemærker og min praksis
- Myto-filosofisk thaumatorium
- LANDGANG: Opsamling og ressourcer

Faste aliasser hos HOMER

E MEGA THAUMA

("et enormt under")

E MEGA SEMA

("et stort symbol")

* * *

KILDER: *de homeriske heltedigte (Iliaden og Odysseen) • de homeriske hymner*

LITTERATUR: *Thauma Idesthai. The Phenomenology of Sight and Appearance in Archaic Greek* (R. Prier, 1989)

Det før-refleksive (MYTHOS) & det refleksive (LOGOS)

universali fantastici / poetici

("fantastiske / poetiske universaler" = mytiske symboler, figurer, troper osv.)

universali astratti / intelligibili

("abstrakte / forstandsmæssige universaler" = f.eks. filosofiske almenbegreber)

* * *

LITTERATUR: *Scienza Nuova* (Giambattista Vico / 1725)

SPØRGSMÅLET

— og dets rolle i mytologiske narrativer —

F.EKS.:

Ødipus og sfinksen

Odin og vølver/jætter/de døde

Moses og den brændende tornebusk

Perceval og den hellige Gral

KILDER (bl.a.): *Völuspá, Vafthrudnismál, Baldrs Draumar, Sofokles/Euripides, Anden Mosebog, Chretien de Troyes, Wolfram von Eschenbach*

Undren og underet som den ekstraordinære åbning *i* eksistensen
(eller som en åbning til det ekstraordinære *ved* eksistensen):

THAUMA & TRAUMA

OBS: Der er fonetisk lighed, men ingen etymologisk forbindelse, mellem de to ord på græsk

UNDER & VUND(ER), WOUND & WONDER, WUNDER & WUNDE

OBS: Der er muligvis en etymologisk forbindelse på flere germanske sprog

* * *

LITTERATUR: *Strange Wonder. The Closure of Metaphysics and the Opening of Awe* (Mary-Jane Rubinstein, 2008)

FILOSOFIENS HUGORM

”Desuden har jeg det som en, der er blevet bidt af en slange [...] Det er nemlig i hjertet eller sjælen [...] at jeg er blevet ramt og bidt af filosofiens argumenter, der tager værre fat end en hugorm [...]”

* * *

Platon: *Symposion*, 217-218

(oversat af R. Sevelsted og Chr. G. Tortzen, 2010)

ODIN & RUNERNE

”Jeg ved, at jeg hang paa vindhærget Træ /
ni hele Nætter /
med Spyd-Vunder og viet Odin, /
selv viet mig selv, /
oppe i Træet, som ingen ved /
af hvilke Rødder randt.”

* * *

KILDE: *Rúnatál* (Rune-Sangen) fra *Hávamál* (Den Højes Tale)

Thøger Larsens oversættelse fra 1926

Program

- OMBORDSTIGNING: Program og præsentation
- Det myto-filosofiske krydsfelt — thauma & thaumazein
- Narration & refleksion, symbol & begreb, mythos & logos
- FROKOST
- Mit udgangspunkt, mine pejlemærker og min praksis ←
- Myto-filosofisk thaumatorium
- LANDGANG: Opsamling og ressourcer

Mit udgangspunkt

Bl.a. (jeg er udpræget eklektiker):

- Systemisk og narrativ proceskonsultation
- Tredje generations coaching (jf. Reinhard Stelter)
- Filosofisk vejledning (jf. Gerd B. Achenbach, Anders Lindseth o.a.)
- Protreptik (jf. Ole Fogh Kirkeby, Kim Gørtz, Maibritt Isberg Andersen)
- Undrings- og eksistentiel praksisfænomenologi (jf. Finn Thorbjørn Hansen o.a.)
- Dybdefilosofisk praksis / filosofisk kontemplation (jf. Ran Lahav)

* Derudover: 20 års indsigter og erfaringer fra roller såsom HR-rådgiver, ledercoach, karrierevejleder, organisationsudvikler, underviser, netværksfacilitator mv.

Mine pejlemærker

EMCC

- De 8 kernekompetencer + det etiske kodeks:
[Kernekompetencer og Code of Ethics - EMCC Danmark](#)

DSFP

- De etiske retningslinjer: [Vedtægter og etiske retningslinjer | dsfp.dk](#)
- De 5 værdier: [Manifest | dsfp.dk](#)

Rådgivning og coaching

- Mit 1:1-virke spænder over forskellige roller — fra rådgiveren til coachen
- ANVENDELSE 1: Undersøg et begreb, der går igen i en 1:1-session (f.eks. protreptisk)
- ANVENDELSE 2: Undersøg en stemning/et indtryk (f.eks. fænomenologisk)
- ANVENDELSE 3: Inddrag filosofiske termer/vinkler for at skabe perspektiv
- ANVENDELSE 4: Inddrag mytologiske narrativer/symboler for at skabe perspektiv

Undervisning og facilitering

- Mit 1:flere-/1:mange-virke spænder fra rene oplæg til ren facilitering
- ANVENDELSE 1: Undersøg et begreb, der går igen i en proces (f.eks. protreptisk)
- ANVENDELSE 2: Undersøg en stemning/et indtryk i en proces (f.eks. fænomenologisk)
- ANVENDELSE 3: Inddrag filosofiske termer/vinkler for at skabe perspektiv
- ANVENDELSE 4: Inddrag mytologiske narrativer/symboler for at skabe perspektiv

Myto-filosofisk gruppepraksis

- 2 serier af hver 4 gruppesessioner udbudt i hhv. 2022 (hele året) og 2023 (1. halvår)
- Overskrift for begge serier: "Filosofiske samtaler i mytternes lys"
- 2 timer pr. session; max. 8 deltagere (ekskl. facilitatorer); online
- Udviklet og gennemført i samarbejde med Maibritt Isberg Andersen
- En slags eksperimentarium for fælles undren mellem MYTHOS og LOGOS
- Se flyers på: www.thaumas.dk/praksis

FILOSOFISKE SAMTALER I MYTERNES LYS

- SMÅ ONLINE KURSER MED STOR BRUGERINDDRAGELSE

Abstrakte almenbegreber forenes med en levende sanselighed, når LOGOS forankres i MYTHOS. I dette forløb tager vi udgangspunkt i en række mytologiske fortællinger og arbejder protreptisk med de fire kardinaldyder.

Vi kommer omkring:

- Mesopotamisk mytologi og kardinaldyden "selvbeherskelse"
- Den oldnordiske eddadigtning og kardinaldyden "mod"
- Homerisk helteedigtning og kardinaldyden "retfærdighed"
- Den arthurianske overlevering og kardinaldyden "visdom"

DATOER I 2023:

Torsdag d. 2. februar
Onsdag d. 8. marts
Torsdag d. 20. april
Onsdag d. 24. maj

Alle 4 gange er fra kl. 16-18.
Tilmeldingsfristen er henholdsvis d. 19. januar,
22. februar, 6. april og 10. maj.

PRIS:

350 kr. inkl. moms pr. gang.
Man behøver ikke at melde sig på alle gange,
det er helt valgfrit, hvad der er muligt for dig.

DELTAGERANTAL:

Max 8 personer.
Tilmeldingen er bindende, også økonomisk.

UNDERVISERE:

Mads Højmark: Chefkonsulent inden for
karriere og arbejdsliv. Cand.phil. i filosofi med
en passion for mytologi og ejer af THAUMAS
Eksistens & Undren: www.thaumas.dk.

Mailbritt Isberg Andersen: CEO af
ZTRONG, Specialist i hvordan protreptik
kan bruges i en ledelsespraksis. Tilbyder
protreptikeruddannelsen og protreptisk
ledemetværk i Kbh og Slg. www.ztrong.dk

FILOSOFISKE SAMTALER I MYTERNES LYS

- SMÅ ONLINE KURSER MED STOR DELTAGERINDDRAGELSE

Abstrakte almenbegreber forlenes med en levende sanselighed, når LOGOS forankres i MYTHOS. Hver gang tager vi udgangspunkt i en mytologisk fortælling og arbejder protreptisk med et tilhørende begreb.

Vi kommer omkring:

- Den nordiske mytologi og begrebet "gæstfrihed"
- Anden Mosebog og begrebet "tillid"
- En oldgræsk tragedie og begrebet "ærbødighed"
- Babylonisk helteedigtning og begrebet "venskab"

DATOER I 2022:

D. 24. marts
D. 23. maj
D. 29. september
D. 24. november

Alle 4 gange er fra kl. 16-18.
Tilmeldingsfristen er henholdsvis d. 14. marts,
13. maj, 19. september og 14. november.

PRIS:

300 kr. inkl. moms pr. gang.
Man behøver ikke at melde sig på alle gange,
det er helt valgfrit, hvad der er muligt for dig.
Vælger du at deltage alle fire gange, er prisen
1.000 kr. inkl. moms.

DELTAGERANTAL:

Max 8 personer.
Tilmeldingen er bindende, også økonomisk.

UNDERVISERE:

Mads Højmark: Chefkonsulent inden for
karriere og arbejdsliv. Cand.phil. i filosofi med
en passion for mytologi og ejer af THAUMAS
Eksistens & Undren: www.thaumas.dk.

Mailbritt Isberg Andersen: CEO af
ZTRONG, Specialist i hvordan protreptik
kan bruges i en ledelsespraksis. Tilbyder
protreptikeruddannelsen og protreptisk
ledemetværk i Kbh og Slg. www.ztrong.dk

Program

- OMBORDSTIGNING: Program og præsentation
- Det myto-filosofiske krydsfelt — thauma & thaumazein
- Narration & refleksion, symbol & begreb, mythos & logos
- FROKOST
- Mit udgangspunkt, mine pejlemærker og min praksis
- Myto-filosofisk thaumatorium ←
- LANDGANG: Opsamling og ressourcer

DIALOG

"A dialogue is not a debate, where the goal is to win. A dialogue is not a discussion either, where the goal would be to come up with the best argument. A dialogue can be seen as a common investigation of a topic or a question, with the emphasis on *common*."

Michael Noah Weiss: *Daimonic Dialogues* (2021)

Myto-filosofisk
THAUMATORIUM
(fælles undren)

1. Runde

MYTHOS

MYTHOS

"Mythos er den henvendelse, der forud og fra grunden angår alt menneskevæsen og lader os tænke på det fremskinnende og væsensværende."

* * *

Martin Heidegger: *Hvad vil tænkning sige?* (1952)

(oversat af Chr. Rud Skovgaard, 2021)

2. Runde

LOGOS

LOGOS

"Derfor bør man følge det fælles.
Men skønt *logos* er fælles, lever de mange,
som om de havde en egen forståelse."

"Sjælens grænser kan du ikke gå omkring
og finde, om du så vandrer ad hver en vej:
så dyb en *logos* har den."

Heraklit: Fragment 2 + 45

(Niels Henningsens oversættelse fra 1994)

Program

- OMBORDSTIGNING: Program og præsentation
- Det myto-filosofiske krydsfelt — thauma & thaumazein
- Narration & refleksion, symbol & begreb, mythos & logos
- FROKOST
- Mit udgangspunkt, mine pejlemærker og min praksis
- Myto-filosofisk thaumatorium
- LANDGANG: Opsamling og ressourcer ←

Afsluttende egenrefleksion

- Hvad tager du særligt med dig fra dagen i dag? Og hvad har den sat i gang hos dig?
- Hvad har gjort indtryk på dig? Hvordan er det betydningsfuldt? Og hvorfor er dette vigtigt/væsentligt?
- Hvor/hvordan kan du lade det vigtige/væsentlige komme til udtryk i hhv. dit personlige liv og dit liv sammen med andre?

— AFSLUTTENDE OPSAMLING —

LOGOS

MYTHOS

KILDE: *At tænke med hjertet. En grundbog i eksistentiel praksisfænomenologi* af A.C. Thorsted & F.T. Hansen (2022)

Ressourcer

THAUMAS.DK

Højmark, Mads (2021): Undring i det åbne ødeland: Mytisk symbolsprog, sansning af væren, tegnets stemme og det stemte sind (thaumas.dk)

Højmark, Mads (2021): Enhver sand tænker er en slags Odin: Valfader & vølven, Tiamat & "thaumazein" — undren over urdybet (thaumas.dk)

ANAGNORISIS

Højmark, Mads (2023): "ALETHEA MYTHESASTHAI. Eller: At synge den sande sang — om den regenerative livskraft i myternes symbolske sindbilledsprog", Forlaget Praksiz, vol. 1, januar 2023

Højmark, Mads (2023): "Rytmer, runer og regenerativ resonans — Ludvig Klages og hans livsfilosofiske forsvar for den vidunderligt virkende Vorden", Forlaget Praksiz, vol. 2, maj 2023

Ressourcer

YOUTUBE

[Mythophilosophy & Philosophical Health: Mads Højmark & Luis de Miranda in conversation – YouTube \(2023\)](#)

LINKEDIN

Højmark, Mads (2022): [TRANSITION & FORANDRING 1 af 3: Ophør = Helvedet \(linkedin.com\)](#)

Højmark, Mads (2022): [TRANSITION & FORANDRING 2 af 3: Omstilling = Skærsilden \(linkedin.com\)](#)

Højmark, Mads (2022): [TRANSITION & FORANDRING 3 af 3: Opstart = Paradiset \(linkedin.com\)](#)

Højmark, Mads (2018): ["Fugle tyde og flammer tvinge" → 12 legendariske LEDERDYDER ifølge Rigs Remse fra den nordiske mytologi \(linkedin.com\)](#)

"The unity of a human life
is the unity of a narrative quest."

Alasdair MacIntyre: *After Virtue* (1981)

Tak for i dag

Og god vind på din eksistentielle odysseé !